

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 8 d.
(OR. en)

14904/23

LIMITE

AG 132
PE 131
INST 428
FREMP 311

Tarpinstitucinė byla:
2022/0902(APP)

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10278/23 + REV 1-2

Dalykas: Pasiūlymas dėl TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, kuriuo panaikinamas Tarybos sprendimas 76/787/EAPB, EEB, Euratomas, ir prie to sprendimo pridėtas Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (Europos rinkimų teisės aktas)
– Politiniai debatai

Rengiantis 2023 m. lapkričio 15 d. Tarybos (bendrieji reikalai) posėdyje įvyksiantiems politiniams debatams, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas diskusijoms skirtas dokumentas su klausimais.

BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBA, 2023 m. LAPKRIČIO 15 d.

DISKUSIJOMS SKIRTAS DOKUMENTAS DĖL EUROPOS RINKIMŲ TEISĖS AKTO

Pirmininkaujanti Ispanija savo pirmininkavimo pusmečio pradžioje paskelbė, kad tęs su Europos rinkimų teisės aktu susijusį darbą. Ji įsipareigojo, viena vertus, pasiūlyti valstybėms narėms Bendrųjų reikalų tarybos posėdžio metu surengti politinius debatus politiškai svarbiausiais klausimais, pavyzdžiui, dėl Europos rinkimų apygardos ir tarpvalstybinių sąrašų. Kita vertus, ji įsipareigojo surengti techninius debatus, suskirstydama į grupes straipsnius, dėl kurių valstybės narės labiausiai sutarė, remiantis pirmininkavusios Švedijos parengto klausimyno rezultatais.

Atsižvelgdama į pirmąjį įsipareigojimą ir į Europos Parlamento šiam aktui teikiamą svarbą, taip pat į jo sąsają su platesnio masto debatais dėl Europos ateities, atsižvelgiant į Konferencijos dėl Europos ateities išvadas, pirmininkaujanti Ispanija mano, kad šiuos politinius debatus tikslinga surengti lapkričio 15 d. įvyksiančiame Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje. Šiais debatais siekiama pateikti gaires dėl būsimo darbo, susijusio su šiuo pasiūlymu, visų pirma kiek tai susiję su pasiūlymais dėl Europos rinkimų apygardos ir tarpvalstybinių sąrašų.

Šie klausimai buvo preliminarieji nagrinėjami ankstesniais pirmininkavimo laikotarpiais. Nemažai valstybių narių nurodė negalinčios pritarti tarpvalstybiams sąrašams, o kitos valstybių narių grupės nuomone, itin svarbu, kad Taryba šiuos pasiūlymus išnagrinėtų išsamiai. 2022 m. spalio 18 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje pirmininkaujant Čekijai įvyko pirmieji ir vieninteliai politiniai debatai dėl pasiūlyto Europos rinkimų teisės akto. Valstybės narės išreiškė savo pirmines pozicijas šiais klausimais. Iš pirmininkavusios Švedijos surengtos apklausos dėl pasiūlyto Europos rinkimų teisės akto straipsnių matyti, kad 13–15 valstybių narių laikėsi nuomonės, kad visos 15 straipsnio dėl vienos rinkimų apygardos dalys yra „nepriimtinos“, be kita ko, dėl didelių teisinių ir institucinių problemų nacionaliniu lygmeniu.

Pirmininkaujanti Ispanija mano, kad valstybių narių rinkimų sistemų suderinimas Europos Parlamento rinkimų kontekste yra pagrįstas ilgalaikis tikslas, kartu atsižvelgiant į poreikį išsaugoti skirtingų valstybių narių rinkimų principus, kurie dažnai yra susieti su Sąjungos šalių konstituciniu pagrindu.

Pradiniam Europos rinkimų teisės akto tekste siūloma sukurti Europos Sąjungos rinkimų apygardą (15 straipsnis), kuriai būtų būdingi šie požymiai: 28 vietos (bent jau per pirmuosius rinkimus), į kurias narius Europos piliečiai rinktų atskiru balsavimu, t. y. balsavimu, atskirtu nuo balsavimo už nacionalinius sąrašus (12 straipsnio 1 dalis). Šiame tarpvalstybiniame balsavime konkuruotų eilė tarpvalstybinių sąrašų, kuriuos sudarytų įvairūs kandidatuojantys Europos rinkimų subjektai (partijos, koalicijos, grupės ir t. t. (2 straipsnis)).

Tarpvalstybiniai 28 kandidatų sąrašai būtų baigtiniai ir ant balsavimo biuletenio būtų pateikiamas Europos rinkimų subjekto logotipas. Sąrašuose būtų 3 dalys, sudarytos iš 3 vietų, ir kiekvieną dalį sudarytų kandidatai iš trijų valstybių narių grupių, sudaromų atsižvelgiant į jų demografinį dydį. Galiausiai vietos būtų paskirstomos taikant D'Hondto metodą.

Pirmininkaujanti Ispanija ketina tęsti techninį darbą remdamasi pirmininkavusios Švedijos parengto klausimyno rezultatais. Todėl būtų galima pradėti darbą dėl straipsnių, susijusių su balsavimo du kartus draudimu (4 straipsnio 2 ir 3 dalys) ir balsavimo prieinamumu (7 straipsnis). Jei bus pasiektas bendras sutarimas, galėtų būti svarstoma galimybė aptarti kitas straipsnių grupes – susijusias su lytimi, rinkimų kampanija arba rezultatų paskelbimu. Reikėtų pažymėti, kad techninės diskusijos metu bus koncentruojamasi ne į straipsnių formuluotes, o į tai, kokie esminiai elementai yra priimtini, kad diskusijose dėl teksto būtų galima daryti pažangą.

KLAUSIMAI DEBATAMS TARYBOJE

- Ar, valstybių narių nuomone, įmanoma pereiti prie diskusijų labiau politiniais Rinkimų teisės akto klausimais?
- Ar Taryba pritaria pagrindinei tarpvalstybinių sąrašų ir Europos rinkimų apygardos idėjai? Ar problemos daugiausia yra techninio pobūdžio?